

BELGISCHE KAMER VAN
VOLKSVERTEGENWOORDIGERS

21 maart 2019

WETSVOORSTEL

**tot wijziging van het Wetboek van de
Inkomstenbelastingen 1992, wat betreft de
regeling inzake de belastingvrije som voor
personen met een handicap**

**Wetsvoorstel tot wijziging van het Wetboek
van de inkomstenbelastingen 1992, teneinde
op fiscaal vlak beter rekening te houden
met de zorgbehoefte van de senioren**

VERSLAG

NAMENS DE COMMISSIE
VOOR DE FINANCIËN EN DE BEGROTING
UITGEBRACHT DOOR
DE HEER **Michel CORTHOUTS**

INHOUD

Blz.

I. Inleidende uiteenzettingen	3
II. Bespreking.....	3
III. Stemmingen	5

Zie:

Doc 54 1408/ (2015/2016):

- 001: Wetsvoorstel van de heer Vanvelthoven c.s.
- 002: Toevoeging indiener.
- 003: Advies van de Raad van State.
- 004: Advies van het Rekenhof.
- 005: Amendement.

Doc 54 0212/ (B.Z. 2014):

- 001: Wetsvoorstel van de heer Brotcorne.
- 002: Toevoeging indiener.
- 003: Advies van de Raad van State.
- 004: Advies van het Rekenhof.
- 005: Amendement.

CHAMBRE DES REPRÉSENTANTS
DE BELGIQUE

21 mars 2019

PROPOSITION DE LOI

**modifiant le Code des impôts sur les revenus
1992, en ce qui concerne le régime relatif à la
quotité exemptée d'impôt pour les personnes
handicapées**

**Proposition de loi modifiant le Code des
impôts sur les revenus 1992 afin de mieux
prendre en compte la dépendance
de nos aînés au niveau fiscal**

RAPPORT

FAIT AU NOM DE LA COMMISSION
DES FINANCES ET DU BUDGET
PAR
M. **Michel CORTHOUTS**

SOMMAIRE

Pages

I. Exposés introductifs	3
II. Discussion	3
III. Votes.....	5

Voir:

Doc 54 1408/ (2015/2016):

- 001: Proposition de loi de M. Vanvelthoven et consorts.
- 002: Ajout auteur.
- 003: Avis du Conseil d'État.
- 004: Avis de la Cour des Comptes.
- 005: Amendement.

Doc 54 0212/ (S.E. 2014):

- 001: Proposition de loi de M. Brotcorne.
- 002: Ajout auteur.
- 003: Avis du Conseil d'État.
- 004: Avis de la Cour des comptes.
- 005: Amendement.

10815

**Samenstelling van de commissie op de datum van indiening van het verslag/
Composition de la commission à la date de dépôt du rapport**
Voorzitter/Président: Eric Van Rompuy

A. — Vaste leden / Titulaires:

N-VA	Peter Dedecker, Rita Gantois, Jan Jambon, Steven Vandeput
PS	Michel Corthouts, Frédéric Daerden, Ahmed Laaouej
MR	Gautier Calomne, Benoît Piedboeuf, Vincent Scourneau
CD&V	Roel Deseyn, Eric Van Rompuy
Open Vld	Luk Van Biesen, Dirk Van Mechelen
sp.a	Peter Vanvelthoven
Ecolo-Groen	Georges Gilkinet
cdH	Benoît Dispa

B. — Plaatsvervangers / Suppléants:

Peter Buysrogge, Inez De Coninck, Peter De Roover, Bart De Wever, Zuhail Demir
Olivier Henry, Emir Kir, Laurette Onkelinx, Sébastien Pirlot
Olivier Chastel, Philippe Goffin, Kattrin Jadin, Damien Thiéry
Hendrik Bogaert, Griet Smaers, Vincent Van Peteghem
Patricia Ceysens, Ine Somers, Carina Van Cauter
Karin Temmerman, Dirk Van der Maelen
Meyrem Almaci, Jean-Marc Nollet
Michel de Lamotte, Catherine Fonck

C. — Niet-stemgerechtigde leden / Membres sans voix délibérative:

VB	Barbara Pas
PTB-GO!	Marco Van Hees
DéFI	Olivier Maingain
Vuye&Wouters	Veerie Wouters

N-VA	:	Nieuw-Vlaamse Alliantie
PS	:	Parti Socialiste
MR	:	Mouvement Réformateur
CD&V	:	Christen-Democratisch en Vlaams
Open Vld	:	Open Vlaamse liberalen en democraten
sp.a	:	socialistische partij anders
Ecolo-Groen	:	Ecologistes Confédérés pour l'organisation de luttes originales – Groen
cdH	:	centre démocrate Humaniste
VB	:	Vlaams Belang
PTB-GO!	:	Parti du Travail de Belgique – Gauche d'Ouverture
DéFI	:	Démocrate Fédéraliste Indépendant
PP	:	Parti Populaire
Vuye&Wouters	:	Vuye&Wouters

Afkortingen bij de nummering van de publicaties:

DOC 54 0000/000:	Parlementair document van de 54 ^e zittingsperiode + basisnummer en volgnummer
QRVA:	Schriftelijke Vragen en Antwoorden
CRIV:	Voorlopige versie van het Integraal Verslag
CRABV:	Beknopt Verslag
CRIV:	Integraal Verslag, met links het definitieve integraal verslag en rechts het vertaald beknopt verslag van de toespraken (met de bijlagen)
PLEN:	Plenum
COM:	Commissievergadering
MOT:	Moties tot besluit van interpellaties (beigekleurig papier)

Abréviations dans la numérotation des publications:

DOC 54 0000/000:	Document parlementaire de la 54 ^e législature, suivi du n° de base et du n° consécutif
QRVA:	Questions et Réponses écrites
CRIV:	Version Provisoire du Compte Rendu intégral
CRABV:	Compte Rendu Analytique
CRIV:	Compte Rendu Intégral, avec, à gauche, le compte rendu intégral et, à droite, le compte rendu analytique traduit des interventions (avec les annexes)
PLEN:	Séance plénière
COM:	Réunion de commission
MOT:	Motions déposées en conclusion d'interpellations (papier beige)

Officiële publicaties, uitgegeven door de Kamer van volksvertegenwoordigers

Bestellingen:
Natieplein 2
1008 Brussel
Tel.: 02/ 549 81 60
Fax: 02/549 82 74
www.dekamer.be
e-mail: publicaties@dekamer.be

De publicaties worden uitsluitend gedrukt op FSC gecertificeerd papier

Publications officielles éditées par la Chambre des représentants

Commandes:
Place de la Nation 2
1008 Bruxelles
Tél.: 02/ 549 81 60
Fax: 02/549 82 74
www.lachambre.be
courriel: publications@lachambre.be

Les publications sont imprimées exclusivement sur du papier certifié FSC

DAMES EN HEREN,

Uw commissie heeft de voorliggende samengevoegde wetsvoorstellen besproken tijdens haar vergaderingen van 13 januari, 23 februari, en 13 juli 2016, van 31 januari, 21 maart en 23 oktober 2018 en van 30 januari en 13 maart 2019.

De commissie heeft beslist het wetsvoorstel nr. 1408 als basis te nemen van de bespreking.

I. — INLEIDENDE UITEENZETTINGEN

A. Wetsvoorstel DOC 54 1408/001

De heer Peter Vanvelthoven (sp.a) legt uit dat personen met een handicap minder inkomstenbelastingen betalen dankzij een verhoogde belastingvrije som. Voorwaarde is wel dat de handicap is vastgesteld ingevolge feiten overkomen en vastgesteld vóór de leeftijd van 65 jaar. Dit geldt zowel voor de belastingplichtige zelf als voor de personen ten laste van de belastingplichtige.

Deze voorwaarde is volgens de indieners arbitrair en onrechtvaardig. Zij stellen dan ook voor de leeftijdsgrens te schrappen. De andere voorwaarden blijven dezelfde en worden aangevuld met een verwijzing naar de wetgeving met betrekking tot de tegemoetkoming hulp aan bejaarden. Zo wordt objectief bepaald wie een fiscale tegemoetkoming krijgt als gevolg van een handicap.

B. Wetsvoorstel DOC 54 0212/001

De heer Benoît Dispa (cdH) legt uit dat dit wetsvoorstel ertoe strekt als “gehandicapt” in de zin van het fiscaal recht te laten erkennen, de personen ouder dan 65 jaar die, zonder zelfs die leeftijd te hebben bereikt, als gehandicapte persoon zouden worden erkend (met name de mensen die een tegemoetkoming voor hulp aan bejaarden krijgen).

II. — BESPREKING

De heer Peter Van Velthoven (sp.a) legt uit dat hij na de adviezen van de Raad van State (DOC 54 1408/003) en het Rekenhof (DOC 54 1408/004) een amendement heeft ingediend om aan deze adviezen tegemoet te komen. Hij dient vervolgens amendement nr. 1 (DOC 54 1408/005) in dat artikel 2 van het wetsvoorstel DOC 54 1408 vervangt.

MESDAMES, MESSIEURS,

Votre commission a examiné ces propositions de loi jointes au cours de ses réunions des 13 janvier, 23 février et 13 juillet 2016, des 31 janvier, 21 mars et 23 octobre 2018 et des 30 janvier et 13 mars 2019.

La commission a décidé de prendre comme base de discussion la proposition de loi n° 1408.

I. — EXPOSÉS INTRODUCTIFS

A. Proposition de loi DOC 54 1408/001

M. Peter Vanvelthoven (sp.a) explique que les personnes handicapées paient moins d’impôts grâce à une quotité exemptée d’impôt majorée. La condition pour bénéficier de ce régime est que le handicap soit établi en raison de faits survenus et constatés avant l’âge de 65 ans. Cela vaut tant pour le contribuable lui-même que pour les personnes à sa charge.

Selon les auteurs de cette proposition de loi, cette condition est arbitraire et injuste. Ils proposent dès lors de supprimer cette limite d’âge. Les autres conditions demeurent inchangées et sont complétées par un renvoi à la législation relative à l’allocation pour l’aide aux personnes âgées. Il sera ainsi déterminé avec objectivité qui peut bénéficier d’un avantage fiscal en raison d’un handicap.

B. Proposition de loi DOC 54 0212/001

M. Benoît Dispa (cdH) explique que la proposition de loi à l’examen vise à reconnaître comme “handicapé”, au sens du droit fiscal, les personnes de plus de 65 ans qui seraient reconnues comme telles si elles n’avaient pas atteint cet âge (c’est-à-dire les personnes bénéficiant d’une allocation pour l’aide aux personnes handicapées).

II. — DISCUSSION

M. Peter Vanvelthoven (sp.a) indique qu’il présente un amendement afin de donner suite aux avis émis par le Conseil d’État (DOC 54 1708/003) et la Cour des comptes (DOC 54 1408/004). Il présente donc l’amendement n° 1 (DOC 54 1408/005) tendant à remplacer l’article 2 de la proposition de loi DOC 54 1408.

De spreker legt uit dat het amendement nr. 1 door voor elke leeftijdscategorie of situatie de afzonderlijke criteria te bepalen men tegemoetkomt aan de opmerking van de Raad van State. De delegatie aan de koning in het tweede lid maakt het voor de wetgever mogelijk om rekening te houden met de aanstaande wetgeving die zal worden opgesteld door de gemeenschappen als gevolg van de zesde staatshervorming, aangaande wat vandaag is gekend als de “tegemoetkoming hulp aan bejaarden”. De beperking tot de toepassing van de personenbelasting komt tegemoet aan de bekommernis dat de wijziging van artikel 135 WIB 92 zonder die beperking, een impact heeft op de gewestelijke belasting en dus in strijd is met bevoegdheidsverdeling die is vastgelegd in de bijzondere financieringswet.

De heer Luk Van Biesen (Open Vld) gaat akkoord met de achterliggende doelstelling van het wetsvoorstel nr. 1408 al heeft hij twijfels bij de praktische haalbaarheid. Hij vraagt zich af waarom het Grondwettelijk Hof zich nooit heeft uitgesproken over deze vorm van ongelijkheid. Kan de heer Vanvelthoven verklaren hoe de grensleeftijd van 65 jaar in artikel 135 van het WIB 1992 is terechtgekomen? Heeft dit te maken met de pensioenleeftijd die op 65 jaar ligt? De spreker oppert vervolgens het idee om de leeftijdsgrens op 67 jaar te brengen.

De heer Johan Klaps (N-VA) vreest dat het wetsvoorstel nr. 1408 een grote budgettaire impact zal hebben. Alleszins lijkt het hem noodzakelijk om het advies van de minister van Begroting te vragen.

De spreker merkt op dat er volgens hem geen verband is met de pensioenleeftijd.

De heer Eric Van Rompuy (CD&V) wijst erop dat het Rekenhof in zijn advies wijst op de zeer hoge budgettaire kostprijs van het wetsvoorstel nr. 1408 die wordt geschat tussen 96,3 miljoen euro en 191,9 miljoen euro. Het wetsvoorstel nr. 212 heeft volgens het Rekenhof een budgettaire impact tussen 66,9 miljoen euro en 133,3 miljoen euro.

De vertegenwoordiger van de minister van Financiën wijst erop dat de wetsvoorstellen nrs. 1408 en 212 mogelijks kunnen leiden tot bevoegdheidsproblemen. Gewestelijke bepalingen die verminderingen verlenen voor de onroerende voorheffing verwijzen naar federale bepalingen voor de definitie van “gehandicapte persoon”. Wijzigingen van dergelijke federale bepalingen die niet expliciet beperkt worden tot federale belastingen zijn een schending van de regels inzake bevoegdheid, vastgelegd in de artikelen 3, eerste lid, 5°, en 4, § 2 van de bijzondere financieringswet.

L'intervenant explique que l'amendement n° 1, en fixant séparément les critères pour chaque catégorie d'âge ou situation, répond à l'observation du Conseil d'État. La délégation faite au Roi dans l'alinéa 2 permet au législateur de tenir compte de la future législation qui sera élaborée par les Communautés à la suite de la sixième réforme de l'État, concernant ce qui relève actuellement de l'“allocation pour l'aide aux personnes âgées.” La limitation à l'application de l'impôt des personnes physiques rencontre la préoccupation selon laquelle, sans cette limitation, la modification de l'article 135 CIR 92 a un impact sur l'impôt régional et est donc contraire à la répartition des compétences fixée dans la loi spéciale de financement.

M. Luk Van Biesen (Open Vld) marque son accord sur l'objectif sous-jacent de la proposition de loi n° 1408, même s'il doute de sa faisabilité pratique. Il se demande pour quelle raison la Cour constitutionnelle ne s'est jamais prononcée sur cette forme d'inégalité. M. Vanvelthoven peut-il expliquer comment la limite d'âge de 65 ans a été insérée dans l'article 135 du CIR 1992? Cela tient-il à l'âge de la pension fixé à 65 ans? L'intervenant avance ensuite l'idée de porter la limite d'âge à 67 ans.

M. Johan Klaps (N-VA) craint que la proposition de loi n° 1408 ait un impact budgétaire considérable. Il lui semble en tout cas nécessaire de demander l'avis de la ministre du Budget.

L'intervenant signale qu'il n'y a, selon lui, pas de rapport avec l'âge de la pension.

M. Eric Van Rompuy (CD&V) fait observer que, dans son avis, la Cour des comptes pointe le coût budgétaire très élevé de la proposition de loi n° 1408, qui est estimé à un montant allant de 96,3 millions à 191,9 millions d'euros. L'impact budgétaire de la proposition de loi n° 212 varie entre 66,9 millions et 133,3 millions d'euros, selon la Cour des comptes.

Le représentant du ministre des Finances indique que les propositions de loi n°s 1408 et 212 pourraient poser des problèmes de compétence. Les dispositions régionales qui accordent des réductions du précompte immobilier renvoient à des dispositions fédérales pour la définition de la “personne handicapée”. Des modifications de ce genre de dispositions fédérales dont le champ d'application n'est pas explicitement limité aux impôts fédéraux constituent une violation des règles en matière de compétence, fixées dans les articles 3, alinéa 1er, 5°, et 4, § 2, de la loi spéciale de financement.

Bovendien wijst de spreker op de negatieve budgettaire impact van de wetsvoorstellen nrs. 1408 en 212. Er is tevens ook een effect op de gewestelijke begrotingen.

Daarenboven is het naarmate de leeftijd van de patiënt vordert ook moeilijker om het onderscheid te maken tussen een handicap en ouderdomsverschijnselen.

De heer Peter Vanvelthoven (sp.a) merkt op dat medisch advies meer klaarheid kan brengen. Hij vraagt advies aan de Directie-Generaal Personen met een handicap van de FOD Sociale Zekerheid.

De heer Benoît Dispa (cdH) sluit zich hierbij aan en vraagt tevens het advies aan het *Agence pour une Vie de Qualité* van het Waalse Gewest.

De heer Luk Van Biesen (Open Vld) stelt vast dat de adviezen van de Directie-Generaal Personen met een handicap van de FOD Sociale Zekerheid en het *Agence pour une Vie de Qualité* van het Waalse Gewest niet concreet genoeg zijn. De leeftijdsgrens van 65 jaar heeft met de gezondheid van de patiënten te maken en niet met de pensioenleeftijd. Bovendien hebben beide wetsvoorstellen een bijzonder hoge budgettaire kostprijs. Hij roept de commissieleden dan ook op om deze wetsvoorstellen niet te steunen.

III. — STEMMINGEN

Artikel 1 wordt eenparig aangenomen.

Amendement nr. 1 dat artikel nr. 2 vervangt, wordt verworpen met 9 tegen 3 stemmen.

Derhalve wordt het gehele wetsvoorstel nr. 1408 als verworpen beschouwd. Bijgevolg vervalt ook het toegevoegde wetsvoorstel DOC 54 0212/001.

De rapporteur,

Michel CORTHOUTS

De voorzitter,

Eric VAN ROMPUY

L'intervenant souligne en outre l'impact budgétaire négatif des propositions de loi n°s 1408 et 212, qui ont aussi une incidence sur les budgets régionaux.

De surcroît, plus le patient prend de l'âge, plus il devient difficile de faire la distinction entre un handicap et des phénomènes liés au vieillissement.

M. Peter Vanvelthoven (sp.a) fait observer qu'un avis médical permettrait d'y voir plus clair. Il demande l'avis de la Direction générale Personnes handicapées du SPF Sécurité sociale.

M. Benoît Dispa (cdH) se rallie à cette demande et demande également l'avis de l'Agence pour une vie de qualité de la Région wallonne.

M. Luk Van Biesen (Open Vld) constate que les avis de la Direction générale Personnes handicapées du SPF Sécurité sociale et de l'Agence pour une vie de qualité de la Région wallonne ne sont pas suffisamment concrets. La limite d'âge de 65 ans est liée à la santé des patients et non à l'âge de la retraite. En outre, les deux propositions de loi à l'examen auraient un coût budgétaire particulièrement élevé. Il invite dès lors les membres de la commission à ne pas soutenir ces propositions.

III. — VOTES

L'article 1er est adopté à l'unanimité.

L'amendement n° 1 tendant à remplacer l'article 2 est rejeté par 9 voix contre 3.

En conséquence, l'ensemble de la proposition de loi DOC 54 1408/001 est considéré comme rejeté. La proposition de loi jointe DOC 54 0212/001 devient dès lors également sans objet.

Le rapporteur,

Michel CORTHOUTS

Le président,

Eric VAN ROMPUY